

AGENTŪROS POZICIJA DĖL ĮTRAUKIOJO UGDYMO SISTEMŲ

Šiame dokumente pristatoma Europos specialiojo ir inkluzinio ugdymo plėtros agentūros pozicija dėl visų agentūros šalių narių siekio labiau išvystyti įtraukiojo ugdymo sistemas. Konkrečiau, šiame dokumente pristatomi svarbiausi įtraukiojo ugdymo sistemų bruožai, kurie bus naudojami kaip agentūros veiklos kryptių ir plėtros vidutinės trukmės ir ilgalaikės gairės.

Šiuo dokumentu siekiama sukurti gaires esamam ir ateityje vyksiančiam mąstymui bei diskusijoms apie agentūros darbą ir būdus, kuriais agentūra gali padėti šalims, bandančioms sukurti geresnes įtraukiojo ugdymo sistemas. Todėl šiame dokumente aptariami agentūros veiklos kontekstas ir svarbiausi dalykai, į kuriuos koncentruosis agentūra savo veikloje.

Dokumente pristatoma pozicija visiškai atitinka deklaruojamus Europos Sąjungos ir tarptautinius švietimo prioritetus.

Papildomos informacijos apie pagrindinius dokumente minimus įtraukiojo ugdymo sistemų bruožus platesniame europiniame ir pasauliniame politikos ir pritaikymo kontekste galite rasti agentūros tinklalapyje:

[www.european-agency.org/about-us/who-we-are/
position-on-inclusive-education-systems](http://www.european-agency.org/about-us/who-we-are/position-on-inclusive-education-systems)

Įtraukiojo ugdymo sistemos

Visos Europos šalys yra įsipareigojusios siekti geresnio įtraukiojo ugdymo sistemų įtvirtinimo. Jos tai daro skirtingais būdais, kurie priklauso nuo jų praeities ir dabartinio konteksto bei istorijos. Įtraukiojo ugdymo sistemos yra esminė platesnio integracinių visuomenių tikslo dalis. Šio tikslo tiek etiškai, tiek politiškai siekia visos šalys.

Svarbiausia įtraukiojo ugdymo sistemų vizija yra užtikrinti, kad visų amžiaus grupių besimokantieji, jų draugams bei bendraamžiams jų bendruomenėje būtų suteiktos prasmingos, labai kokybiško švietimo galimybės.

Kad būtų įgyvendinta ši vizija, *teisinė bazė*, kuriais vadovaujasi įtraukiojo ugdymo sistemos, turi būti paremti esminiu įsipareigojimu užtikrinti kiekvieno besimokančiojo teisę į įtraukias ir nešališkas švietimo galimybes.

Politika, reglamentuojanti įtraukiojo ugdymo sistemas, turi turėti aiškią įtraukiojo ugdymo, kaip būdo pagerinti besimokančiųjų švietimo galimybes, viziją ir koncepciją. Politikoje taip pat turi būti aiškiai pabrėžiama, kad veiksmingas įtraukiojo ugdymo sistemų įgyvendinimas yra bendra visų ugdytojų, vadovų ir sprendimo teisę turinčiųjų atsakomybė.

Veiklos principai, kuriais vadovujamasi įgyvendinant įtraukiojo ugdymo sistemas ir

procedūras, turi būti teisingumas, veiksmingumas, naudingumas ir visų tarpininkų – besimokančiųjų, jų tėvų, šeimų ir švietimo darbuotojų, bendruomenės atstovų ir sprendimo teisę turinčiųjų – rezultatų gerinimas dėl labai kokybiškų, prieinamų švietimo galimybių.

Turėdama omenyje šią viziją, Agentūra, dirbdama su šalimis narėmis, sieks suteikti pagalbą bei žinių, kaip išvystyti įtraukiojo ugdymo sistemas, kurių tikslai yra:

- pagerinti besimokančiųjų pasiekimus pastebint ir ugdant jų talentus bei efektyviai tenkinant jų mokymosi poreikius ir interesus; Agentūra supranta besimokančiųjų pasiekimų pagerinimą kaip asmens visų formų asmeninius, socialinius ir akademinis pasiekimus, turinčius trumpalaikės svarbos besimokančiajam, ir pagerinančius jo / jos ilgalaikes galimybes gyvenime;
- užtikrinti, kad visi tarpininkai vertintų įvairovę. Šis principas turėtų būti įgyvendinamas aktyviai įtraukiant tarpininkus į dialogą ir suteikiant paramą, kuri įgalintų juos individualiai ir kolektyviai prisidėti prie didėjančio švietimo prieinamumo ir teisingumo, kad visi besimokantieji būtų įgalinti realizuoti visą savo potencialą;
- užtikrinti lankstų ir tęstinį priemonių ir išteklių, palaikančių visų tarpininkų mokymąsi individualiu ir organizacijų lygmeniu, prieinamumą;

-
- užtikrinti, kad į veiksmingą ir nepertraukiamą pagalbą įtraukiojo ugdymo sistemoms įeity individualizuoti mokymosi metodai, kurie įtraukia visus besimokančiuosius ir remia jų aktyvų dalyvavimą mokymosi procese. Tai apima į mokinį sutelktų programų ir vertinimo sistemų sukūrimą, lankstų specialistų rengimą, nuolatinio profesinio tobulėjimo galimybes visiems ugdytojams, mokyklų vadovams ir sprendimo teisę turintiems bei nuoseklų valdymo procesą visais sistemos lygmenimis;
 - pagerinti bendrus sistemos pasiekimus, rezultatus ir našumą, veiksmingai įgalinant visus tarpininkus vystyti jų nuostatas, įsitikinimus, žinias, supratimą, gebėjimus ir elgesį pagal įtraukiojo ugdymo sistemos tikslus ir principus;
 - būti mokymosi sistemomis, kurios siekia nuolatinio struktūrų ir procesų tobulėjimo bei darnos didinant visų tarpininkų pajėgumus sistemaiškai atspindėti jų pasiekimus ir, remiantis šiomis refleksijomis, gerinti ir vystyti kolektyvines pastangas siekiant bendrų tikslų.